

lentmondások jobbról.) Harmincöt éves kormányzásuk alatt idejuttaták a nemzetet. Azt hiszik önk, hogy az ellenzéknek az a szerepe, hogy itt a parlamentben, mint a színpadon eljátsza szerepét, aztán a felvonás után a színházi pénztárnál felvegye napijárt? Csalódnak! Nagyon csalódnak! Pedig a többségből biztatták erre az ellenzék. (Zaj jobbról. Felkiáltások: kik azok?)

Ballaghy Géza: Neveket kérünk! **Ugron Gábor:** Neveket akarunk? Forduljanak a miniszterelnök ur titkos politikájához. (Zaj jobbról.) Éppen azért erős az ellenzék mert tudatában van küzdelmének, — hazaért harcol annak szabadságáért. (Ugy van! szélsőbalon.) Miért törünk mi egymás ellen tisztelt uraim, hiszen van nekünk közös ellenségünk, az osztrák. Az ellen küzdünk egyesült erővel. Ekkor azonban más ember kell, nem egy szerződött miniszterelnök. (Mozgás jobbról. Nagy tetszés balról.) Magyarország törvényei úgy sarjastak ki, hogy alkotmányosan érintkezett a nemzet a királlyal és a feliratok, leiratok összegzéséből jöttek létre a törvények. Vajon alkotmányos volt-e a lefolyt válság, a kilencz bizottság kiküldése? Nem volt az. Mert a királynak nem egy pártja, de egy egész nemzettel kell érintkezzen. (Ugy van! a balon.)

Bedőházy János: Kisajátították a királyt.

Tisza István gróf: (Beszéli kezd.) E pillanatban nagy zaj tör ki az ellenzék. Folytonos Hocholás. A miniszterelnök beszélni kezd, de szavaiból semmit sem lehet hallani. Elnök folyton csenget. A bal és szélsőbal egyre zsong. A miniszterelnök beszédéből csak egyes szavak hallatszanak. Végre elől a zaj és sikerül egy kis csendet tartani. ... Higgadtan akarja megokolni tettét. A kérdés az. ...

Lengyel Zoltán: Hogy mikor mond le. **Elnök:** Figyelmezteti Lengyelt a házszabályok következményeire.

Papp Zoltán: Ne hivatkozzon házszabályokra.

Elnök: Lengyelt rendreutasítja. **Tisza István gróf:** ... a kérdés az (A zaj ismét megindul a szélsőbalon.)

Rákosi Viktor: Van-e még házszabály, vagy nincs.

Hentaller Lajos: Bepácolták már azt!

Tisza István gróf: ... Nem tud szóhoz jutni. Összefont karokkal áll s fel-fel néz az elnökre. A szélsőbalon általános kiáltások: Mit akar itt? Menjen Clópiába!

Elnök: Bencs képviselőt megint. (Viharos derűtség a szélsőbalon. Hiszen egy szót sem szolt.)

Lengyel Zoltán: Hallgatott, mint a kakuk. Szép elnök!

Elnök: Lengyelt másodszor rendreutasítja.

Pap Zoltán: Minő alapon, nincs házszabály?

Elnök: Pap Zoltánt rendreutasítja. **Fáy István:** Nincs joga hozzá. ...

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urakat. ... (Nagy zaj a balon. Kiáltások: Maga nem figyelmeztethet senkit. Menjen le onnan! Rendre! Rendre! jobbról.)

Tisza István gróf: (Beszéli akar, de nem tud. A mint hozzá kezd a beszédhez, kitor a zaj a balon és szélsőbalon. A miniszterelnök beszél, de senki sem hallja, csak a gyorsírók. A szélsőbal egy része a Himnusz énekl. A miniszterelnök el-el mond egy részt beszédéből, de nem hallhatni, csak a jobboldal csap. Egyre merészen int odaát: Így néznek ki a nemzeti hősök! (Viharos taps jobbról.) Önök teljesen aláüszesztek a parlament tekintélyét. (Eljenzés jobbról. Gyúnyos kiáltások a szélsőbalról: Igaza van!) A magyar nemzet közvéleménye el fogja söpörni önöket. (Hosszas taps jobbról. Hoch! Hoch! a balon. Ekközben Kaas Ivor és Popovics Vazul összevesznek és dühösen kiáltanak egymásra. Az elnök rájuk csenget. A baloldali viharosan kiált: Igaza van Kaasnak! Ne hagyja magát!) A paktum a Ház tagjaira nézve bizonyos kötelezettséget tartalmaznak.

Lovász Márton: A becsület kérdése! (Nagy zaj.)

Bartha Miklós: Az előnyeit zsebre-
rakták!

Tisza István gróf: Nem vagyok kíváncsi rá. A zsebekről hallgassunk!

Lovász Márton: Mi nem vagyunk bukkott bankdirektorok! (Óriási zaj tör ki a jobboldalon. Rendre! Rendre! a bal és szélsőbal tapsol és Lovász eljénzi. Az elnök percekig csenget. Zboray felugrik és szót kér a házszabályokhoz.)

Eitner Zsigmond: Beszélhetsz egész bátran.

Gajáry Géza: Nyomorult gazemberek. (Nagy zaj.) Eitner Zsigmond feláll és át-megy a jobboldalra, hogy kérdőre vonja Gajáryt. Oda áll és szenvedélyesen gesztikulál. Erre odarohan Kubinyi Géza és Eitnert tolja kifelé. Az izgalom tetőpontra hág.

Ugron Gábor: A királynak nem szabad leszállania a politika porondjára, mert ragyogó koronáját elhomályosíthatja a reá freckelhető porond. (Ugy van! balon.) Hogy ne támadna kétely lelkünkben, hogy ne féltenénk alkotmányunkat, amidőn a legfelsőbb fórum, akithez a nemzet bizalommal fordulhatna, nem semleges. (Nagy tetszés balról.) De ügyeljenek uraim, az önk működése oda fogja sodorni a nemzetet, hogy amikor a királynak szüksége lesz védőokra, hiába fog körülölni, senkit sem fog találni, aki megvédi trónját. (Ugy van! a szélsőbalon.) Mi rendületlenül állunk hazánk szeretete mellett. (Viharos taps balról.) Figyelmezteti a miniszterelnököt, hagyja abba az erőszakosságra való törekvést. Figyelmezteti a pártközi egyezményre, amelylyel a házszabályokat revidálták!

Dániel Ernő: Nincs paktum!

Rakovszky István: Gyálázat!

Ivánka Oszkár: Árulás! Árulás!

Ugron Gábor: Indítványozza, hogy Podmaniczky indítványát nyomaszták ki, ország szét és tüzzék napirendre. (Viharos, hosszas éljenzések a szélsőbalon.)

Elnök: Ugron beszédére van néhány megjegyzése. (Nagy zaj a balon és szélsőbalon.)

Felkiáltások:
— Bandita!
— Menjen le onnan!
— Ki vele!
— Mars le onnan!
— Udvart laká!

Az elnök szavát nem lehet hallani, csak látni lehet, hogy a kezében a házszabályokból magyaráz valamit. Közben folyton csenget. A zaj a balon és szélsőbalon állan lóan tart. Egyes képviselők felugrának és úgy kiáltják felé:

— Nyomorult! Gazember!
— Menjen le onnan, mert lehuzzuk!
— Nincs már házszabály, eliskasz-tották!

Az elnök tovább olvassa a házszabályokat, de csak itt-ott lehet hallani szavát. Mikor befejezi, a jobboldal erősen megtapsolja.

Tisza István gróf miniszterelnök: Ugron kifogásolta, hogy nem meglepetés. Jöttünk az indítvánnyal. (Zaj balról. Felkiáltások: Persze, hogy nem meglepetés! Régen forralják.) Maguk a képviselő urak kergetnek belé a házszabályok szigorításába. (Nagy zaj balról.) Kiáltások:

— Chlopi Pistal!
— Mit ordít? (Zaj Előző csenget.)

Tisza István gróf: A képviselő urak akadályozták meg a parlament tisztességes tárgyalásait, e szólásszabadságot egyenesen rákényszerítettek a lépésre. (Viharos ellentmondások a szélsőbalról. Felkiáltások: Szégyelje magát!) Ez az indítvány nem lephetett meg senkit.

Rákosi Viktor: Igaza van, nem volt meglepetés.

Gáll Sándor: Meglepetés volt az ön miniszterelnöksége!

Tisza István: A parallelülések szükségességét hangsúlyozza. Majd Ugron beszédével foglalkozik. A házszabályokban sehol sincs nyoma annak, hogy megtámadta a parallel üléseket. (Viharos zaj tör ki az ellenzékben. A miniszterelnök nem képes beszédét folytatni. Elnök hosszan csenget. A zaj nő.)

Elnök: Hivatkozva a házszabályokra, csendet kér.

Horváth Gyula: Nincs házszabály.

Rákosi Viktor: Meghalt. Eltemették!

Horváth Gyula: A cinkos érti a dolgot.

Elnök: Horváthot másodszor rendreutasítja.

Hentaller Lajos: Bandita. (Nagy zaj.)

Elnök: (Folyton csenget. A miniszterelnök áll, nem képes folytatni beszédét.)

Eitner megragadja Gajáry karját, a miniszterelnök a kinek közvetlen háta mögött ült Gajáry, Kubinyival együtt kifelé tojik Eitnert. E pillanatban felfordult a Ház. A szélső mezőről futva rohannak Eitner segítségére Kubik Béla, Uray Imre, Rigó Ferenc. A képviselők mind a terem közepére rohannak minden oldalról és közre fogják az ottlevőket. A gyűrű mind szorosabb lesz. A nagy tolongásban úgy tűnik fel, mintha dulakodnának. A karzat lélekzavart okozva nézi alatt a nagy nyüzsgő sokaságot a terem közepén. Az elnök tehetetlenül áll. A csengető hiába szól.

— Be kell zárni az ülést! Kiáltják feléje.

A tolongás a terem közepén egyre nő. Eitner, Gajáry, Kubinyi, Kubik szenvedélyesen kiabálnak egymásra. Körűk csoportosulnak jobbról, balról, hogy esetleg szétválasszák őket, mert minden pillanatban tiltakozás várható. Az elnök hirtelen berekeszti a tanácskozást és leszáll az emelvényről. A képviselők most mind a terem közepére tódulnak. Nagy csoportok képződnek a miniszterelnök és a veszekedők körül. Tallian miniszter csitítja a szenvedélyesebben vitázókat. Apponyi Kossuthal beszélget. A jobboldalon nagy a felháborodás. Szenvédelmesen tárgyalják az esetet, a szélsőbalnak csak nevetnek.

— Nem történt semmi! — harsogja Kubik Béla.

— Eitner csak megkérdezni akarta Gajáryt, kire érte a gazember szót! magyarázza Tallian.

— En nem mondtam azt! Tiltakozik Gajáry.

A szünet teljes negyedórát tart, míg a szenvedélyek lassan lecsillapodnak. A közepén lévő tumultus ritkulni kezd. A képviselők a folyosóra szállingózak. Lassan helyre áll a rend. Végre az elnök ismét elfoglalja helyét és megszólal a hívó csengető. A képviselők elfoglalják helyeiket és **Elnök:** Megnyitja az ülést.

Szünet után

Perczel Dező elnök: Rendre-

utítja Gajáry Gézt.

Felkiáltások: Ez nem elég! A men-

telmi bizottsághoz vele.

Elnök: Egyeszeri rendreutasítás után a mentelmi bizottsághoz senkit sem utasíthatok.

Tisza István gróf nagy zaj közepette kifejti, hogy a bank, melynek ő igazgatója volt, úgy számolt föl, hogy a részvényesek veszítettek ugyan, de a kötelezettségeit teljesítette. Ő nem bukkott bankdirektor s így e címzés máshová intézendő.

A paktumból folyó kötelezettségek pedig megszűntek, mikor a paktumot szükségessé tévő függő kérdések lebonyolítottak. (Zajos ellentmondások.) A miniszterelnök folytatva naivitásának jelzi, ha a többség nem használna szigorúban a házszabályokat az obstrukcióval szemben. A javaslat holnapra tüzetik ki szavazás végett. Házszabályvita nincs kizárva, de holnap szavazni kell. Ugron Gábor hivatkozott boldogult apámra is. Akkor nem volt ám obstrukció. A parlamenti rendet biztosítani kell és tiszteletben kell tartani

unk az alkotmányt. (Taps a jobboldalon, zaj a balon.)

Majd visszautasítja Ugron Gábor gyanúsítását, hogy a szabadelvűpártból biztának az obstrukciót, vagy mintha ő mások elleni áskálódással jutott volna a helyére. **Ivánka beléköpött a falba!** (Taps és derűtség a jobboldalon.) **Ivánka különben sohse fogja az intrikától vakodó becsületes politikus eszejárását megérteni.** (Tetszés a jobb, zaj a baloldalon.) Sohasem intrikáltam s a mit hoztam, az eredmény és vívmány.

(A miniszterelnök további szavai elvesznek a zajban és zsvajban. Kiáltások: **Mi van Körberrel?**)

Gróf Tisza István: Körbar tegnapi beszéde az én magyarázatomnak a legnagyobb elégtétele. (Zaj. Felkiáltások: **Nem áll!**)

Tisza István gróf: A katonai reformok alkalmasak az ország megnyugtására. A közvélemény máris megfordult. A 35 éven át gyűjtött tőkét né rombolják szíjjel. Ezt meg kell védelmeznie az alkotmány szétrombolói ellen. (Taps a jobboldalon.)

Bartha Miklós: Kérni a miniszterelnököt mit értett az alatt a megjegyzése alatt, hogy „csak a zsebekről hallgassunk.”

Tisza István gróf: Kijelenti, hogy a mit mondott, a zita hevében mondotta. Sérteni nem akart.

Bartha Miklós: A magyarázatot elfogadja s kijelenti, hogy ő sem akart közbeszólással.

Gajáry Géza: Ezek után minden kijelentést fölöslegesnek tart.

Ivánka Oszkár: Visszautasítja a gyanúsítást. **Szél** bukásával Tisza István intrikált. Erre

Tisza István gróf utasította vissza a rágalmat. Ő jogait kiküzdötte. Minden szava a becsületes ember szavának erkölcsi súlyával kell hogy bírjon.

Kossuth Ferenc szerint a parallel ülésekkel az ellenzék a kellő ellenőrzést sem gyakorolhatja. **Meg kell gondolni, hogy percnyi kényelemért szavaz-e megbítni alkotmányos jogainkat?**

Zboray Miklós a javaslatban a permanens ülésekhez való közeledés veszedelmét látja.

Szünet után **Rakovszky István** beszél a paktumról, azt hangoztatván, hogy a paktumból szigorúan kell ragaszkodni.

Apponyi Albert a benyújtott indítványt nem tartja megfogadhatónak a házszabályok szemlélével, sőt a házszabályok 203-ik paragrafusába egyenesen bele is ütözik, ez a paragrafus teljesen kizárja a parallel ülések tartásának lehetőségét. Előzőek alatt ő hasonló indítványok keletkezéséről (Eljenzés a baloldalon.) Sajnálja, hogy a szabadelvűpártból ki kellett lépnie, mert a harc érdemleges részét illetőleg osztja a párt álláspontját. Hogy mégis miért lépett ki arról legközelebb beszámol. (Taps és éljenzések.)

Erre aztán parázs házszabály vita támadt. Ennek utána beleszegtek abba, hogy **Visontai Soma** beszédét holnap mondassa el.

Elnök a holnapi napirend megállapításánál így szolt:

— Holnap természetesen szavazni fogunk a beterjesztett indítvány felett.

Az elnök mellett ülő **Rátkey László** jegyző erre hevesen felugrott és oklével az asztalra csapva, dühösen kiált az elnök felé fordulva:

— **Ez gaszág, alávalóság!**

Az egész baloldalon nagy zaj támad Rátkey szavai nyomán. Ököllel fenyegették az elnököt:

— **Bitang, hazug, csaló!**

— **Majd megmutatjuk.**

A jobboldalon is felugrának, fenyegetik Rátkeyt, ki baláspádon gesztikulál. Többen felrohannak az elnökhöz. Perczel Dező, kit Parkas főterembiztos vesz oltalmába, erre az ülést birtelen berekeszti.

Az ellenzék nagy zaj között tódul ki a folyosóra:

— **Nem fogjuk tűrni az alkotmány összeférését, hangoztatják mindenfelé.**

Holnapról fogva napokon át nem fogják megengedni a szavazást az ellenzék k.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, nov. 27.

— **(Magas méltóságban.)** Volt egyszer egy képviselő, a kiről oly keveset tudtak szerte e hazában, hogy észre se vette senki, a midőn, valahogy, önelelt pillanatában, nem átalotta összeférőnek tekinteni képviselői és bárói méltóságát egy huszonhat esztendő lapnak a főszerkesztőségével. Megtette. Leszállt a magas piedesztálról és neve — magyar — magnás germán neve! — ott csillogott a lap ormán, hirdelve, fennen kiáltva, hogy ime: egy ur, a kit végre, hosszas tévelygések sora után, itt is, ott is, immár főispánnak és államtitkárnak is emlegetnek, közélet áll, szegény önzellen és meg nem becsült skriblernek és lapot szerkesztő, a szabadelvűség (és szekértolás) jegyében.

Igy élt ő, a főszerkesztő, így élt a lap és mindamellét forgott, csak úgy forgott továbbra is a mindezekről mit sem sejtő világ, melyet azonban most már föltétlenül megakadályozott volna keringésében az az eshetőség, ha a mese hőse továbbra is főszerkesztő maradt volna a lapnál. Mert nagy ur volt ő azelőtt is, de a sora még szebbre fordult és — hisz tetszik tudni! — aelnöke lett ő a magyar parlamentnek.

Aelnöki! És tovább is lapot szerkesz-

teti? Nem, erre legmerészebb álmainkban se gondoltunk, ez eddig nem volt szokásban és van is benne jó adag ki nem mondott összeférhetetlenség. »Nem fér ez össze« az ő ujjonnan kaparintott magas méltóságával. Így, ezekkel a szavakkal jelenti be a változást a lap, — a félhivatalos Magyar Polgár — mely most már szörnyű módon árván maradt, hogy így magas méltóságban ülő ur — mint Feilitzsch Arthur báró — nem támogathatja többé oly hathatósan, mint a miként tette eddig, az összeférhető, nem oly magas méltóság homályának leple alatt.

— **(Polgárok zaklatása.)** Ismét a a rendőrségről szól az ének. A téli idő beálltával, mindenkinek tüzelőanyagra van szüksége. Am nincs mindenhol megfelelő udvar. Ha már most valaki fát rendel, a szállító körül néz és lerakja a fát az utcára. Hát ez nem valami helyes dolog, de miért engedélyeznek oly építkezést, hogy udvar se legyen egy házban. Már most megérkeznek a favágók és azok is ott az utcán kénytelenek elvégezni a dolgokat. Am jön egy rendőrfelügy is. Megkérdi, hogy kié a fa, felírja a nevét és néhány nap múlva beidézik a rendőrséghez, ahol rászóznak az illetőre néhány korona bírságot. Magunk is amellett vagyunk: büntessenek minden kihágást. De akkor az valóban kihágás legyen, nem pedig olyan dolog, amelyen senki sem segíthet és amiről az, akit megütnének semmit sem lehet. Ez nem egyéb, mint a polgárok méltánytalan zaklatása.

— **(A polgármester hivatalban.)** Szvacsina Giza polgármester egy heti betegség után tegnap ismét átvette hivatala vezetését.

— **(Megsemmisített esküdtzéki ítélet.)** A múlt évben a kolozsvári esküdtbírósg az esküdtzéki verdiktje alapján Székely Béla 7, Schwarz Miksa ügyvédjelöltet pedig 9 havi fogsáza ítélt el. Az elítéltek semmisségi panaszát a tegnapiútt tárgyalta a kir. kuria Tarnai János előadásában. A kuria helyet adott a beadott semmisségi panaszoknak és megsemmisítette az ítéletet, új ítélet hozatalára utasította a kolozsvári kir. törvényszéket.

— **(Esküdtzéki tárgyalás.)** Tegnap délelőtt volt az utolsó esküdtzéki tárgyalás ez évben. A tegnapi, ez évi utolsó esküdtzéki tárgyaláson olyas valami történt, mi a kolozsvári törvényszékről vajmi ritkán szokott megtörténni: az ügyész eljuttatta a vádat, mire a tárgyalást megszüntették. A vádlottak padján különben Z. Kis Elek ült sajtóférség miatt, a tárgyalást báró Szentkereszthy Zsigmond kuriai bíró, törvényszéki elnök vezette; szavazóbirák Szentkirályi Gyula és Stefáni Elek voltak. A vádat Endes Béla kir. ügyész képviselte. A védelmet dr. Papp József teljesítette. A vád tárgyát egy az „Erdélyi Gazda” c. lapban megjelent közlemény képezte. A vádhatóság belátta, hogy a cikk nem oly természetű, melyért annak írója, Zilahy-Kiss Elek büntetést érdemelne.

— **(Ismeretterjesztő előadás.)** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett Kolozsvári helyi bizottság e hó 29-ikén, vasárnap, délután 3 órakor rendezi második ismeretterjesztő előadását a városháza közgyűlési termében. Ez alkalommal dr. Versényi György tart előleulást Garay Jánosról, a pap poétáról. A felolvasáson van az iparosok, mint a segédmunkások nemkülönbén minden érdeklődő belépti-díj nélkül részt vehet.

— **(Nagy zenekari hangverseny.)**

Az idei téli szezon az a nagyszabású hangverseny nyitja meg, melyet a zenekonzeratorium a honvéd-zenekarral egyesítve holnap, e hó 28-án este rendez, s melynek műsorát már közöltük is. Az a nagy érdekfűző, mely a lefolyt szezonban ezen hangversenyeket kísérte, úgy látszik most is megnyilvánul az estély iránt. A műsorba felvett bevonulási induló, melyet dr. Székely Attila jeles helyi komponistánk írt, minden tekintetben figyelemre méltó alkotás s nagy hatásra számíthat. Igen poétikus és bájos Griegnek a műsoron szereplő két kis apróság is. Mindkettő a nagy északi zeneköltő teljesen egyéni poézisének kiváló produktuma. De legnagyobb hatásra számíthat a VII-ik Beethoven symfonia, melynek már pusztá betanulása is nagy fáradságot igényel. A hangverseny-jegyek ezuttal Lepage Lajos titkületben vannak letéve s a pártoló tagok szelvényeik ellenében vehetik fel azokat.

— **(Késelés az éjszakában.)** A tegnapi csunya, ködös éjjel egy Endes József nevű, csavargó lakatoslegény két diergő muzikus cigányra kést rántott és megakarta szurkálni őket. A cigányok ordítani kezdtek. Az éktelen lármára több fiatalember és egy rendő — is a cigányok védelmére sietett. Endes, mikor a segédszapat közeledését észrevette, kerekelt oldott. De rövid hajsza után egy fiatalember nyakoncsipet és átadta a rendőrségnek, hol letartóztatták.

— **(Elűtötte a szekér.)** Tegnap este a Hunyady téren csendesen sétálgatott egy 67 éves öreg ember: Gál Sándor. Éppen a kis parkba akart bemenni, mikor egy sebese vágatós szekér elűtötte. Az öreg ember súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy a mentőknek kellett utatására szállítaniok. A gondatlan kocsis után nyomoz a rendőrség.

— **(Szabadelvű pápa.)** A budapesti lipótvárosban most X. Pius pápa dicsejtét zengedezik. Sőt valószínű, hogy a katolikus egyház fejedelméhez hódoló zárandókat indol az egyszínű felekezeti városból. E hirtelen lobbanásnak az oka pedig az, hogy X. Pius pápa kitüntető kihalgatáson fogadta egy patricius zsidó család sarját, csetei Herzog Péter leányát, férjezett Ordódy Fülöpne urasszonyt. Sőt a fogadtatáson túl, még kitüntette Ordódy Fülöpne-t a »Pro Ecclesiae et Pontifice« érdemrend keresztjével. A lipótvárosi zsuroknak tartós témája lesz ez a kitüntetés, amely Pius pápának szabadelvűségét hirdeti és tanuskodik róir, hogy ő szentsége e világ helytartói között nem csinál különbséget, hogy keresztény-e, zsidó-e, aki hódolásra eléje járul.

— **(Verekedés a Pata-utcában.)** Véres verekedés folyt le tegnap este a Pata-utcában. Két cipészegédő verekedett össze egy leány miatt, kiről az egyik becsmérlőleg nyilatkozott. A verekedést már egy korcsmában megkezdtek. Innen azonban kitessékelték őket az utcára. Itt még hevesebb jelenetet idéztek elő. A verekedés zajára csakhamar népes lett az utca és széjjelválasztották a viaskodókat. Egyikük Kósek János jelentékeny sebekkel vonult el a küzdőtérrel.

— **(A karácsonyi vásár.)** A Kolozsvárt megnyitandó »Karácsonyi vásár« céljaira a kolozsvári iparos egyeslet 100 koronát, a kolozsvári ipartestületi hitelszövetkezet 50 koronát adományozott. Fogadják a szíves adományozók a rendezőség hálás köszönetét.

— **(Hunyady János szobra.)** A király által adományozott tíz szobor egyikét, a Hunyady János ércszobrát adta át tegnap a miniszterelnök a fővárosnak. A szobor a budai Hadsz bástya alatt áll és Hunyadyt korhözvetőben, fején hollószárnyas hurgundi sisakkal, török zászlókon álva ábrázolja. A szobrot Tóth István alkotta.

— **(Halálozás.)** Jacoby Jakab, Szolnok-Doboka vármegye törvényhatósági bizottsági tagja, páncélcsehi birtokos, hosszú szenvedés után 63 esztendő korában e hó 25-én Kolozsvárt elhunyt. A jótékonyága és lekötözött egyénisége révén általánosan tisztelt öreg urat tegnap délután két órakor nagy részvét mellett kísérték örök nyugovóra.

— **(Tea és fillérestélyek Székely-Udvarhelyt.)** A székely-udvarhelyi jótékony egyesület jövő hó 5-én, szombaton a »Budapest-szálló« nagytérmeben szízyenek és árak segélyezésére táncol egybekötött jótékonycélú tea estélyt rendez melynek sikerén a helyi intelligencia javarésze közreműködik. A négyest egyuttal valóságos estélylikust ad, a mennyiben november 18-iktól husvét naphetég minden szerdán este 7 órakor, a »Budapest-szálló« kistermében a város szegényeinek segélyezésére, másorsos fillér-estélyt rendez.

— **(A gyomai arany-lelet.)** Gyomán Otán Lajos téglagyáros telepén van egy halom, mely már régen felkeltette a régészek figyelmét, de az ásásti szándékot halasztgatták. A napokban a tulajdonos végre napszámosokat fogadott, hogy jöjjenek »kincset keresni.« A tréfának László felszólításnak meglepő volt az eredménye. A megkezdett ásásat után vagy két ónyai mélységben előkerült előbb egy, aztán több, összesen 14 darab arany gomb, azután egy nagygyöngygyűrű, körülbelül 60 gr. súlyú, majd ismét egy nagy aranykarika és egy darab hegyes, talán varró eszköz, egy fekete kődarab, melyen haránt futó csatorna van s ez a csatornás rész ragyog. Az ásásti tovább tart.

— **(A távirógépénél.)** A dróton járó szó már magában véve misztikus valami. Az a gondolat, hogy valahol ezer és ezer mérföldnyi távolban valaki pillanat alatt átöröpi hozánk a gondolatát s mi ugyanazon idő alatt válaszolhatunk neki, ez már a boszorkánysággal határos. A táviródrótnak misztikus voltát élénken jeleníti a következő dráma, amelyet Newyorkból írnak.

büntetést, akkor még egy rend ruhát is ad neki. Köhlbaum ráállott erre a barátságára és Barolovics nek sikerült e hó 12-én, (amikor sokan szabadultak a toloncházból) Köhlbaum személylapjával kiszabadulnia, vagyis megszöknie. Persze, Köhlbaum hiába várta Barolovicsot a süteményről, szalonával és az igért rendruhával. Ez azonban kisebb volna, bár ingyen ülte le a társa büntetését. Hanem most rájöttek a toloncházban a turpisságra és amikor Köhlbaum Barolovics személylapjával akart szabadulni, ráismertek és visszatartották. Köhlbaum elkeseredetten vallotta be a csalást, mire a toloncház vezetősége átadta a bíróságnak, mert Köhlbaum a foglaltszöketés büntetést követte el és ez büntetendő cselekmény.

— (A vásárhelyi milliomas gyilkosa.) Az aradi esküdtbírósg e hó 30-ára tüzte ki Márik János bűnpörének tárgyalását, aki — mint ismeretes — az elmúlt nyáron lelőtte Ujhelyi Józsefet, a kapzsiságról hírhedtült váltómezővásárhelyi nábobot. Márik János védője, Tabakovics György dr. tegnap beadványt nyújtott be az aradi m. királyi törvényszékhez, melyben a vizsgálat kiegészítését és ennélfogva a tárgyalás elhalasztását kéri. Valószínű tehát, hogy az érdekes bűnygyben csak a március havában összeülő esküdtbírósg fog itélkezni.

— (Egy álbáró csalásai.) Battyhány Gézané grófné Teréz-körút 9. szám alatti palotájába beállított egy 56 év körüli, középmetű, összevegyült, fekete hajszu uriember és bejelenteni kérte magát, mint báró Walterskirchen Károly, a grófné unokaöccse. A grófné maga elő bocsátotta a vendéget és mert unokaöccsét személyesen nem ismerte, szívesen fogadta a jövevényt, a ki elég tájékozottsággal beszélt a családi ügyekről is. Végül fölemlítette a „báró ur”, hogy most nagyon rosszul megy neki a dolga, mert a fővársány elvitte vagyonának romjait. Ezzel kapcsolatban 50 forintot kért kölcsön a „báró ur” a grófnától, a ki a legnagyobb készséggel segített „rokonán”. Utóbb a grófné gróf Zichy Jenővel beszélt és fölemlítette neki báró Walterskirchen Károlyt, az ő szegény rokonát, a ki legutóbb nála járt és kölcsönt kért. Gróf Zichy ekkor sietett tájékoztatni Battyhány grófnét, hogy báró Walterskirchen éppen nincsen szűköss viszonyok között és hogy a grófnó valamely csalónak esett áldozatul. Gróf Zichynek igaza volt, mert a „báró ur” család volt, a ki főúri körökben széghamoskodik és a kire ez uton is felhívja a rendőrség a közönség figyelmét.

— (Gyorstávíró.) A berlini birodalmi távíró-hivatalban tegnap kísérleteket tettek egy új gyorstávíró-készülékkel, amely a Siemens és Halske-cég találmánya. Az új készülék nem jelekkel, hanem mondatrövidítékekkel közvetíti a távirokat. A kísérletek pompásan sikerültek. Az új gyorstávíró percnként 2000 betűt képes leadni és felvenni.

Naptár.

Nov. 28. Konzervatoriumi hangverseny a Vigadóban.
Nov. 29. Erdélyi Irodalmi Társ. Rákóczi ünnepe.
Dec. 2. Dávid Ferenc egyet felolvasó estélye, unit. koll.
Dec. 5. Iparos egyet házi estélye, főtéri palota.
„ 5. Egyetemi kör estélye, New-York.
„ 6. Egyetemi kör matinéja, egyetemi aula.
„ 7. Kereskedő ifjak táncestélye, New-York.

Táviratok

Bartha afférja.

Budapest, nov. 26.

Bartha Miklós, Holló Lajos és Rakovszky Istvánnal provokáltatta Gajáry Gézá. Gajáry Géza segédei Kubinyi Géza és Olay Lajos. A provokálásra az adott okot, hogy a mai képviselőházi ülésen Gajáry azt mondta Barthának, hogy őnt a „Magyar Szó” hitvány gazembernek nevezte. Ezt cáfolja meg!

A dán trónörökös a magyar parlamentben.

Budapest, nov. 26.

Frigyes dán trónörökös a főrendek karzatán végig nézte a mai viharos ülést. Dessewffy Arisztid háznyi titkár magyarázta a trónörökösnek a törtéteket. A trónörökös bizonyára rémes impressziókkal szívében hagyja el szépséges fővárosunkat.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, nov. 26.

A függetlenségi párt ma este Kossuth Ferenc elnöke alatt értekezletet tartott. Napirend előtt Rátkay László bejelentette, hogy a holnapi ülésen a saját híte szerint bocsánatot kell kérnie, nem azért, a mit mondott és tett, hanem azon hely miatt, a hol a sértő szavakat mondotta.

Kossuth Ferenc elnök helyesli Rátkay szándékát, annál is inkább, mert Rátkay az elnöki emelvény egyik funkcionáriusa

és bocsánatkérése a helyzet tisztázásához is hozzá fog járulni.

Kubik Béla utal arra, hogy Rátkayból bár indulatosan is, de csak az igazság tört ki. Ezért nem szükséges Rátkaynak bocsánatot kérnie, mert kijelentésével sem a házat, sem az előki emelvényt nem sértette meg.

Fáy István szintén nem tarija helyesnek a Rátkay bocsánatkérő szándékát. Ha mégis cselekedni akar, akkor is csak felvilágosító nyilatkozatot tegyen.

Bedőházy János szerint kívánatos, hogy Rátkay valamelyes kijelentést tegyen. Hogy milyen legyen ez, azt bízzák csak rá. Ezután rátrétek a napirendre.

Kossuth Ferenc: A napirend tárgya, hogy megvitassa a párt az elfoglalandó álláspontot a parallel ülések tartására vonatkozó indítvánnyal szemben.

Bedőházy János: A párthan a ma történtek után tisztában lehet mindenki a felől, hogy milyen misszióval jött vissza Tiszta István Bécsből. Afelől is biztos lehet mindenki, hogy a **parlamentí szőlásszabadság akcióképességének megsemmisítése van tervbe véve. Megakadályozni a pártot, hogy jövőben a nemzeti harcot folytathassa.** Sok vitára nincsen szükség! A kormány ellen a legmesszebbmenő ellenállást kell kifejteni. (Zajos helyeslés.)

Kubik Béla csatlakozik a Bedőházy által előadottakhoz.

Kossuth Ferenc: Holnap többen lesznek. Akkor határozzanak az elfoglalandó álláspont taktikájára nézve. A házszabályok megsértése van tervbe véve, ez az ő véleménye is. És ez oly precedens megalkotása, a mi az ország különleges helyzetét tekintve és tekintve az idegen beavatkozási hajlamok megnyilatkozását is, — az ország jövőjére végzetessé válhat. (Zajos helyeslés.) Szóba került, hogy már holnap is lenne délutáni ülés. Ez csak a házszabályok újabb frappáns megsértésével történhetne meg.

Az értekezlet kimondotta, hogy a párt tagjai a holnapi ülésen eljéről végig jelen lesznek és a vitarendezőknak meghagyatott, hogy gondoskodjanak a követendő eljárásról, ha esetleg délutáni ülés lenne.

Benedek János szerint arról kell tanácskozni, hogy miképpen lehet megakadályozni a délutáni ülések tartását. Véleménye szerint ünnepélyesen tiltakozzék a párt a többség e példátlan erőszakoskodása ellen. Az alkotmányon esett sérelemért a nemzet és a történelem ítélőszéke előtt a kormányra és pártjára kell hárítani a felelősséget.

Valószínűleg holnap ülés előtt a függetlenségi párt ismét értekezletet tart.

Akcio

Perczel Dezső ellen.

Budapest, nov. 26.

A függetlenségi párt értekezlete után bizalmas beszélgetés közben, elhatározták, hogy a holnapi ülésen Perczel Dezső elnökségét egyszersmindkorra lehetetlenné tesszik, még ha legerősebb fegyverekhez kell is nyulniok.

A „szabad ellenzék” tanácskozása.

Budapest, nov. 26.

A szabad ellenzék tagjai ma este a Pannoniában értekezletet tartottak. A „szabad ellenzék” tagjain kívül a néppártból és a Kos-uth pártból is számosan jelentek meg, úgy, hogy mintegy 35 képviselő vett részt a tanácskozásban. A megjelentek körében lelkes hangulat uralkodott a harc mellett. Elhatározták, hogy holnap a házszabályokhoz hozzászólnak: Visontai Soma, Barabás Béla, Gáll Sándor, Holló Lajos, Nessi Pál, Lengyel Zoltán és Várad Károly és mindannyian a házszabályokra való hivatkozással tiltakoznak a parallel ülésekről szóló indítvány mellett.

A Gajáry—Bartha affér.

Budapest, nov. 26.

Bartha Miklós és Gajáry Géza között felmerült lovaság ügyben a segédek már eljártak. Gajáry Géza segédei kijelentették, hogy felük sérteni nem akart, egyszerűen hivatkozott a „Magyar Szó”-ra. Bartha ezzel azonban nem elégszik meg és vagy fel-tétlen bocsánatkérést, vagy fegyveres elégtételadását kéri. Gajáry azonban semmimem más elégtételt nem hajlandó adni.

A kilépettek magatartása.

Budapest, nov. 26.

A szabadelvűpártból kilépett nemzeti pártiak elhatározták, hogy mindaddig, míg a házszabályvita tart az ellenzékkel tartanak és azok akcióját támogatják.

Apponyi lemondó levele.

Budapest, nov. 26.

A képviselőház tegnapi ülésén báró Podmaniczky Frigyesnek, mint a szabadelvűpárt elnökének, a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítvány beadása után gróf Apponyi Albert a következő levelet adatta át:

„Nagyméltóságú pártelnök ur! A szabadelvűpárt tegnapi értekezletén elfogadta és pártáthározattá emelte a miniszterelnök Urnak a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítványát, sőt ez indítvány támogatását pártkérdéssé tette. A pártkérdés felvetését ennek az ügynek természete pedig nemcsak hogy nem kívánta, hanem felfogásom szerint egyenesen kizárta, mert az indítvány a házszabályok helyes alkalmazásának kérdését is érinti, a miben az egyéni lelkiismeret kényszerít gyakorolni nem lehet s a mit pártszempontból mérlegelni föltöbbb veszeljes. A pártáthározat azonban megvén és a pártkérdés ismételt kérésem ellenére felvetetett és így, legnagyobb sajnálkozássomra, ebből a helyzetből le kell vonnom a következtetéseket. Én azt tartottam mindig, azt tartom ma is, hogy az immár pártáthározattá vált indítvány a házszabályok 203. §-ának helyes alkalmazásával ellenkezik. Ezt a meggyőződést vallottam és érvényesítettem a képviselőház elnöki székében, az elnöki állás egész súlyának latbatetésével. Nekem tehát meggyőződés, és politikai tisztesség tiltja az indítvány támogatását: minthogy pedig a szabadelvűpárt azt tagjaitól követeli, a pártból ki kell lépnem. Sajnálom ennek az elhatározásnak kényszerűségét, mert a mai súlyos viszonyok között a legnagyobb erkölcsi áldozatok árán is elkerülni óhajtottam mindazt, ami a nemzet nagy érdekeire és alkotmányunkra nézve mély meggyőződéseim szerint a veszeljes obsztrukciónak, hacsak látszólag is, támpontot nyújthat. De valamint nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy ennek a fontos szempontnak kedvéért elmentem és most is elmenni kész voltam a megengedhetőségnek legszélsőbb határáig, úgy a leg-tisztább határozottsággal kijelentem, hogy ezentul is kész vagyok, bár a szabadelvűpárt kötelékén kívül, minden törvényes eszközzel közreműködni a megzavart alkotmányos rend helyreállítására. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletben öszinte. nyilatkoztatását. Budapest, 1903. november 26.

Apponyi Albert.

A kormánypárti klubból.
Budapest, nov. 26.
A szabadelvűpártban ma este Tiszta István és Perczel Dezső voltak az ünnepelték. A szóbeszéd a gróf Apponyi Albert és társai kilépéséről folyt. Felmerült az a kérdés is, hogy azok a nemzeti pártiak, kik kiléptek, de kilépésük előtt már be voltak választva a delegációba, megtarthatják-e megbízatásukat? Általában az a vélemény, hogy megtarthatják, de vannak ellenkező vélemények is.

Tiszta István különben gróf Apponyi Alberthez „követséget” is küldött, hogy tartsa meg a delegációi tagságot. A többi nemzetiek még nem adták át Podmaniczky Frigyesnek kilépő levelüket és nem is fogják átadni mindaddig, míg 35 ön nem lesznek. A pártkörben azonban ma már egyetlenegy sem volt jelen a nemzeti pártiak közül.

Budapesti gabona-tőzsde.

Ugy a készáru, mint a határidő üzlet gyengén tartott irányzatú.
Jegyzetelt:
Buza 1904. apr. 775—66
Rozs „ 767—68
Zab „ 551—52
Tengeri máj. 529—30

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, pénteken, 1903. nov. 27 én:

BOB HERCEG

Regényes nagy operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szombat, nov. 28-án:

TRILBY.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Bob herceg. (b. 55. sz.)
Szombat: Trilby. (b. 56. sz.) M. Várhidi Rózsa m. v.
Vasárnap d. u.: Az árendás zsidó.
Vasárnap este: A tavasz. 1-ször. (b. szünet IV. sz.)

* **Faust.** „Haj, nem nekik szól a jövőnd ének, A kiknek szólott első énekm.
A hű tolongók, ő, be szétesének,
Az első viszhang elhangzott nekem!

Kiszáll dalom az isme retten népnek,
Tetszésétől is fél az én szívem....
És mind, kik régen örültek dalomnak,
Ha élnek, messze, széjjel vándorolnak.

Faust-felavató.

Bizony, ők innen messze vándorolnak. Ama komor árnyvilágba kit is ragadna közlünk az áhítat? Kevés! Góthe remeke Kolozsvárról aligha tette volna meg hódító körúját az egész földön, szélitbe, a merre csak meghajolnak egy hatalmas szellem fonséges alkotása előtt. S a kik viszont, Góthe méltó fordítója, Dóczy Lajos szerint, minél többször látják, vagy olvassák ezt a költeményt, annál több és nagyobb szépséget fedeznek föl benne, tehát az abszolút Széphez ragaszkodók, joggal kérdehetik: hol van hát az ok? Mért e hidegség és mért e lebecsülés? Mért nézik meg az emberek csak bizonyos kénytelenségből a mély bölcsélet s a legigazibb poézis ez örökéletű virágát? Erre aztán előáll a száraz igazság és kezd beszélni a vidéki szinpadokról. A hol egy új operetthez tanulmányok, műgond és stilszerűség a jel-szép, míg egy klasszikus darab csak műsor-pótlék, a mit hányi-veti módon szednek elő a lomtárból s úgy nyújtják oda az előre is borzadó publikumnak.

Mindez csak általános s a lelünkben véletlenül a tegnapi üres ház révén megteremtett sokszor ismételt meggyőzés, mely után hangsúlyozhatjuk, hogy *Tóvölgyi* Margit szép és egyes jeleneteiben kifogástalan Margitja, *Szalács* Andor kiváló Mefisztó alakítja a mellett is hatott. Mefisztójában világlik ki e jeles színész igazi szerepköre, miből minduntalan, teljesen elűtő és se nem hozzá való, se nem hozzá méltó szerepek jöttek ki őt. Faustot *Tompa* Kálmán játssza sok buzgóssággal.

A nézőtér egyik páholyának hangos beszélgetése s a közönség fölisszegése és az e körül támadt futó zivatar egészítették ki e *„klasszikus”* est hangulatát. (b.)

* **Színházi hírek.** Ma este, mikép már korábban is jelezte, Huszka Jenő operette, a „Bob herceg” kerül újra színpad, holnap pedig M. Várhidy R. vendéglőléptével a Trilby újítja föl a színházat. — Vasárnap este lesz a „Tavas” bemutatója, mely alkalommal Lónyay Píraska többek között a belépő dalt, Szabó Marika a tűzoltó-kuplét, Mátraia a belépő-kuplét fogja énekelni. Ugyancsak ők, Kassaival együtt pár szép tánc-számot is járnak az új operetben.

IRODALOM.

Magyar Fürdők Naptára cím alatt most jelent meg egy díszes kiállítású mű Vasvári Aladár fürdőgazgató és Radó Sándor lapszerkesztő szerkesztésében. A műnek rendkívüli becses tartalmát emelik Dr. Rígler Gusztáv egyetemi tanár, dr. Hankó Vilmos akadémiai tag, dr. Arányi Zsigmond hercules-fürdői és dr. Bolemann Aladár víznyeli-fürdőorvosok, valamint a többi még számos szakember és orvosi szakéleténynek érdekes és értékes közleményei. Egyebekben ezen közháznú mű a rendes naptári részen kívül tartalmazza az összes gyógyfürdők, természetes ásványvíz-források, melyen fekvő gyógyfürdők, magaslati klimatikus gyógyhelyek, nyári üdülőhelyek turista telepek, vízgógyintézetek, és sanatoriumok részletes leírását, javaslat szerint csoportosítva, betűrendben beosztva. A szöveg magyar nyelven, kisebb leírások a szükséghez képest német nyelven is vannak közreadva. A rendkívüli elegáns kiállítású domborműves és 320 oldalra terjedő diszkutáló munka bolli ára 2 korona. Megrendelhető a „Magyar Fürdők Naptára” központi irodájában Budapest József-körút 9.

REGÉNY.

Synnöve Solbakken.

Írta: Bjørnstjerne Bjørnson.

Fordította: Jeanette. (3.)

— Az Istenért, mi történt ezen fiúval? — mondta másnap édes anyja. — Kora reggeltől a padon térdelt és átnézett Solbakkenre.

— Igen, ma nagyon serény ebben, — felelé az apa, ki lévén vasárnap, egész nap pihent.

— Az emberek azt mondják, hogy el van jegyezve Synnöve Solbakkennek — jegyzte meg Aska; — de hiszen az emberek sokfelét mondanak, — tévé hozzá.

Thorbjörn nem ért egészen, hogy mit gondolt ezzel, de mégis lángvörös lett egész arca.

Midőn Aska erre figyelmeztette, le-mászott a padról és katakauszát kezébe véve, elkezdett tanulni.

— Helyes, vigasztal csak magadat Isten szavával, — mondá Aska; — úgy sem kapod őt meg soha.

Mikor a hét vége felé jártak, hogy Thorbjörn hihet, miszerint e tárgyat elfelejtették, megkérde, nagyon halkán anyjától — mert kissé szőgyelte magát:

— Anyám, kicsoda Synnöve Solbakken?

— Az egy kis leánya, ki egykor „Solbakken” tulajdonosa lesz.

— Anyám, nincs e neki fa alsó szoknya?

Édes anyja egészen elbámulva nézett rá.

— Mit beszélsz te itt, kérdé tőle.

Ő érte, hogy valami ostobaságnak kellett lenni és hallgatott.

— Még sem létezett szebb gyermek, mint Synnöve, folytatta édes anyja és a jó Isten azért teremtette oly szépnek, hogy megjutalmazza, mert mindig oly illedelmes, jó és oly szorgalmasan tanul.

Nos — most már ezt is tudta. Midőn egy napon Sigmund Askallal a mezőn dolgozott, azt mondá este Thorbjörnnek:

— Te ne érintkezzél mai naptól fogva e legénygyel.

Thorbjörn azonban nem figyelt tovább a tilalomra. Kis idő múlva tehát azt mondá apja: „Ha még egyszer vele együtt találalak, úgy porul jársz.”

Ez időtől fogva Thorbjörn csak akkor sompolygott utána, ha apja nem látta. Egy napon azonban meglepte őket, amint együtt ültek és ésevegtek egymással, ekkor Thorbjörn verést kapott és a háza kergettegett. Azonban jövőben Thorbjörn csak akkor volt együtt Askallal, ha apja nem volt otthon.

Egy vasárnapi napon, mikor apja a templomban volt, Thorbjörn csintalankodott otthon Askallal, hólapdával dobálták egymást.

— Nem, nem, te nagyon gorombán megdobsz, — kéré Thorbjörn kevés idő múlva, — dobáljunk valami másra.

Aska azonnal késnek mutatkozott, így először a kis fenyőre dobáltak, mely az éleškamra közelében állt, azután az ajtó és végül az éleškamra alaklára.

— Nem az ablakra — mondá Aska, — hanem csak az ablak keresztfájára.

Thorbjörn azonban egy táblát talált el és elhalványodott.

— Bah, ki tudja azt meg? — mondá Aska. — Dobj jobban!

Thorbjörn dobott és ismét egy táblát talált.

— Többé most már nem teszem, — mondá ekkor.

Ebben a percben idősebb nővére a a kis Ingrid jött ki a házból.

— Te dobálj Ingridre.

Thorbjörn azonnal késnek mutatkozott; a leánya elkezdett sírni és így édes anyjuk is kijött. A leánya elpanaszolta a dobálást.

— Dobj, dobj! biztatá Aska.

Thorbjörn felhevült és izgatott volt — meglette.

— Igazán, fin te bolond vagy! — kiálta anyja és feléje akart ugrani. Ő elfutott, anyja utána, i-y körülkerülték az udvart. Aska nevetett az édes anyja pedig fenyégetődzött. Végre sikerült egy órákason megfognia és készült alaposan elverni.

— En visszatűk, megteszem bizony, mert az itt szokás.

Az anya meglepetve leeresztő felemelt kezét és csodálkozva tekintett rá.

— Erre valaki tanított — mondá azután, csendesen kéznél fogva őt, magával vonszolta a háza. — Egyetlen szót sem szolt többé hozzá, hanem kis tesvérkéivel foglalkozott, elbeszélte nekik, hogy édes apjuk nemsokára haza jön a templomból.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kövend. Az aktuális polika sürgető kérdései kiszorítják a beküldött cikkeket. Kézírata kivételesen rendelkezésre áll.

Éjfél harangszó. Dolgozata a legjobb reményekkel biztat, — érdeklődéssel nézünk további kísérletei elé.

„Ujság”

ELŐFIZETESI ÁRAK!

Okt.-dec-re 6 kor.
Egy hóra 2 kor.

Matutvány számokat kívánatra 4 napig szívesen küld a kiadóhivatal.

Feloldó szerkesztő:

HERCEG JENŐ.

Lapfajlagos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

Kristály

! gőzmosó-intézet !

Kolozsvárt,

szemben a vasúti indóházzal.

Telefon sz. 500.

női és férfi fehérneműek mosása és vasalása gyorsan, a legszebb kivitelben, mintha csak új volna. — Az intézet csak vizgöz és szappan által mos, tisztít és így a fehérnemű rongálása ki van zárva.

Csipekfűgőnyő a legújtanosabban tisztítottak.

Kelengyék mosása és vasalása a legszebb kivitelben eszközöltetnek.

Belváro i felvételi hely:

LASKAI FERENCZ és FIA

ágyanemű üzletében

... Kossuth Lajos-utca 7. szám.

Telefon sz. 405. Telefon sz. 405.

Vidéki gyűjtődék:

Marosvásárhelyt Woister Kálmán, Maros-Ludason Altmann Jakab, Besztercén Tabovics Sámuel, Désen Schwarz Ignác, Sz.-Ujvárt Herschkovics Ignác, Dévén Szöcs József, Gyulafehérvárt Weisz D. és Társa, Balázsaiván Komáromy Albert, D.-Szt.-Mártonban Komáromy Sándor, Zilahon Gerő Antal, Radó Andor Nagybánya, Tordán Hartmann Ignác kereskedők. 45—502580

Férfi-, fiu- és gyermekruha nagy raktár!

Eisenberger Ábrahám

Kolozsavart, Wesselényi Miklós-u. 10.

Alapított 1865. Alapított 1865.
Ajánlja hazai legelső gyártmányu ruhaszöve-
tek, külföldi elsőminőségű gyapjúruha és posz-
tók, kész öltönyök, felöltők és télikabátjait.
Mérték szerinti, kitűnő szabású férfi-
ruhák. Olcsó árak. Kalapok. Nagy választék.

Kiváló tisztelettel Eisenberger Ábrahám.

Minden nállam vásárolt, javított óráért 2 évi jótállás!

Olcsó órajavítási és
aranyműves műhely!**Őszi J. Kolozsavart**

Unió-utca 7. sz.

Zsebóra tisztítás	K. 1.20-tól	feljebb
„ rugó	K. 1.20-tól	„
„ üveg	40-től	„
„ mutató	30-tól	„
Gyűrű forrasztás	80-tól	„
Gyűrűk	60-tól	„

Aranyjavítások legolcsóbban!

Magyar Fém- és Lámpaárú-GyárRészvény-Társaság gyári raktára
Kolozsavart, Mátyás király-tér 20.
Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.Ajánlja gyártmányait: pompás csillárok,
asztali és függőlámpákat,
valamint egyszerű lámpákat,közönséges hasz-
nálatra. 2893 4-15**Villany-csillárokat**állványok, írósz-
tali berendezések,
gyertya-tartók stb.legmérsékeltőbb gyári
árak mellett!!Ugyanitt kapható valódi
amerikai petroleum**„Király olaj“**mely kizárólag e gyár
számára gyártatik, tiszta,
szagtalan és robbanhatlan

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik!

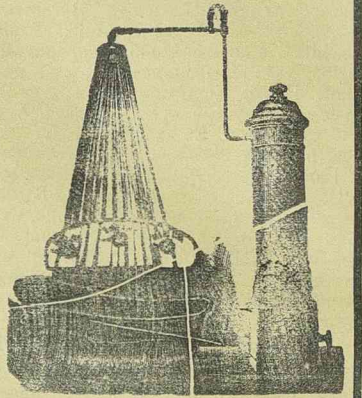
Törs és Ormai

mérnök-vállalkozók 2621 98-100

műszaki irodája Kolozsavart, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten.

Elvállalja

**vízvezetékek, csatornázások, központi
fűtések, szellőztetések berendezését,**

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

**Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-
talan klozetek, szivattyu-művek berendezését.**

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csövek, szivattyu-kutak**vízvezetési és csatornázási cikkek.** Költségtételek in-
gyen és bérmentve.**Már megérkeztek**a közelgő őszi és
téli idény összes**UJDONSÁGAI**

— óriási választékban: —

- a legmodernebb cylinder
- a legchicesebb keménykalap,
- a leggyönyörűbb puhakalap,
- a legzebb vadászkalap,
- a legkedvesebb gyermekkalap,
- a legszínesebb fűsapka,
- a legjobb télisapka,
- a legfinomabb nyakkendő,
- a legszebb ing,
- a leggyönyörűbb esőtakaró,
- a leggyönyörűbb keztyű,
- a legdivatosabb gallér és kényes,
és sok más ural divatcikk.

Legolcsóbb árak!

Látogatásokat szívesen veszek!

Vételkényszer nincs!

STRASSER LAJOSErdély legnagyobb speciális kalapraktára
Kolozsavart, Wesselényi M.-utca 22.

Mikulások és Crampusok, Bronztárgyak, Dohányzó
és írókészletek, Képretek, Nappalok és
Disztárgyak. Valódi angol és francia
Jlatszerek, Kölnivizek, Toilet és gyógy-
szappanok. Fog, Köröm, Haj és Ruhakefék.

Bebé és öl-
tötött
BABÁK
minden nagy-
ságbán!! RICHTER-
féle Hor-
gony Kö-
éptő szekré-
nyek!

Mindenkoru gyermekeknek

**Játékszerek, Kintalovak,
Babakocsi, Társasjátékok,**Laleina Magikák, Szoba-
tornaszerek, Fényképező
gépek legjobb minő-
ségű érzékeny leme-
zek, Filmek és
papirok, Car-
tonok, vegy-
szerek
stb.**Schuster Emil**
Kolozsavart, Mátyás király-tér.
(Gróf Rhédey-palota.)Nemzeti díszmü-
lések, sport, vadászati
és fénycsodaszeti
kellékek áruháza,
(Gróf Rhédey-palota.)Leg-
híresebb
gyártmány
serétes és golyós
Vadászfegyverek
**Revolverek, Töltény-
hüvelyek és Revolver-
töltények.**Urak, nők és gyer-
mekeknek valódi dá-
niai iramszarvas
BőrkabátokVadászczipók és
Csizmák, Hali-
nák, Gummi Va-
dász csizmák és
Czipók, Ameri-
kai Sár-czipók.Szörme vagy flanel bélléssel **Bőrnad-
ragok, Mellények és Sapkák.** Vízhatlan
Eoden Felöltők, Kabátok és Sapkák, Kötött, szőr, Glace,
szarvasbőr és valódi Angol Keztyűk. Teljesen veszély-
telen villamos zseb és olvasó lámpák, külön telepek.Valamint több itt fel nem sorolható
cikkek állandó nagy választékban.**Játékszerek.**

Kalapujdonságok! — Fehérneműek!

Bittó Rezső * Kolozsavart,

Mátyás király-tér 12.

Ajánlja az őszi évadra megérkezett

FÉRFIDIVAT**Ujdonságait!**

27-0 148-*

Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!

Kitűnő minőségű tűzifa— tiszta méreteken kapható —
Betegh Péter

— faraktárából —

- 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábas bükkfa 11 frt.
- 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vastag hántottfa 11 frt.
- 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábas tölgyfa 10 frt.
- 1 614 köbméter I. oszt. nem usztatott vegyes dorongfa 9 frt.
- 1 614 köbméter II. oszt. nem usztatott szép hántottfa 9 frt.

Házhoz szállítva 1 forinttal drágább.

2836 — Waggonszáma rendeltetékny. — 12/50

Mogrendelhető irodahelyiségekben: Egyetem-utca 5. sz.

Szele Márton, Dániel Antal és Tauffer Dezső tőrtéri üzleteiben.

Braun Mihály

hangszerkészítő

KOLOZSAVART,

Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az
összes hangsze-
rekben.Nagy
javítóműhely.Árjegyzék ingyen és
bérmentve.**Értesítés**könyvnyomdai mun-
kákat legolcsóbb ár-
ban készíti GOMBOS
FERENC nyomdája.

Nyakkendő különlegességek!

Czipó- és sport-cikkek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Réti Sándor férfiruhakereskedőnél

a Tanácsháza alatt.

- 1 férfi öltöny 4 frttól
- 1 fiu „ 1 frt 50 krtól
- 1 férfi nadrág 1 frttól kezdve

kapható csakis a

Tanácsháza alatt.